

Dosarul nr.1ra-1170/2022
1-21013771-01-1ra-03082022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Mamaliga Dinu cu avocatul acestuia, Pîcălău Dorian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Mamaliga Dinu xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.03.2021 – 13.05.2021;

Instanța de apel: 04.06.2021 – 31.05.2022;

Instanța de recurs: 03.08.2022 – 09.11.2022.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 mai 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Mamaliga Dinu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

În temeiul art.90 alin.(6) lit. g) Cod penal, Mamaliga Dinu a fost obligat să presteze muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 100 ore.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Mamaliga Dinu la 09.12.2020, aproximativ la ora 00:20, cunoscând cu certitudine despre faptul că, în temeiul prevederilor pct.14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere al Republicii Moldova conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă unitatea de transport în stare de ebrietate, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, a urcat la volanul automobilului de model „Hyundai Santa Fe” cu numărul de înmatriculare XXXX, după care a pornit deplasarea, conducând vehiculul în cauză pe drumurile publice ale mun. Chișinău și anume pe traseul R4 com. Ciorescu din mun. Chișinău, unde a fost stopat de inspectorii serviciului Orhei, Criuleni, Telenești, Dubăsari al

Direcției de Patrulare Centru, aflați în misiune de serviciu pentru combaterea infracțiunilor /contravențiilor și menținerea ordinii de drept.

În cadrul verificării actelor s-a constatat că Mamaliga Dinu, nu deține permis de conducere, totodată a fost suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, ulterior Mamaliga Dinu a fost îndreptat și condus la Dispensarul Republican de Narcologie amplasat pe str. Petru Rareș 32 mun. Chișinău, pentru examinarea medicală și stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, unde conform procesului-verbal nr. 9646 din 09.12.2020, s-a constatat că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de către acesta constituia 0,64 mg/l și în sânge de 1,09 g/l, care conform art.134¹² alin.(3) Cod penal, se califică - stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Acțiunile inculpatului Mamaliga Dinu au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, după indicii: conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Mamaliga Dinu în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului.

Acuzatorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este vădit neproportională celor comise și urmările produse, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale. Prima instanță a dat o apreciere subiectivă și neargumentată ce ține de aplicarea art.90 Cod penal, or, pedeapsa aplicată de prima instanță, nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea dată, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, având în vedere că, fiind tras anterior la răspundere penală pentru infracțiune similară, Mamaliga Dinu nu a stat pe calea corijării și a comis o nouă infracțiune cu intenție.

3.1. Inculpatul împreună cu avocatul Lazăr Andrieș, au contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea pedepsei stabilite inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Mamaliga Dinu să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului au indicat că pedeapsa non privativă maximală aplicată inculpatului, nu este echitabilă în raport cu fapta săvârșită.

Consideră că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de judecată urma să țină cont de faptul că infracțiunea săvârșită de inculpat este una ușoară, are la întreținere un copil minor și mama cu dezabilități, este unica sursă de venit pentru familie, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, de aceea consideră că în privința acestuia puteau fi aplicate prevederile art.79 Cod penal, și anume aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În acest context, au menționat că practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră nu contribuie la corectarea inculpatului și la prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, din care motiv au conchis că pentru reeducarea și corectarea lui Mamaliga Dinu, nu este necesară aplicarea pedepsei maximale pentru perioada de probațiune de 5 ani, întrucât aplicarea unei pedepse mai aspre nu va atinge scopul pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2021, a fost respins ca nefondat apelul inculpatul împreună cu avocatul Lazăr Andrieș, admis apelul procurorului, casată parțial sentința, în partea individualizării pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Mamaliga Dinu recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i excluse prevederile art.90 Cod penal, urmând să execute pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Mamaliga Dinu în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru casarea sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.61, 75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea blândă în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Mamaliga Dinu.

Instanța de apel a considerat, că prima instanță greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului Mamaliga Dinu și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art.90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării instituției suspendării condiționate a executării pedepsei față de Mamaliga Dinu, or, inculpatul anterior a mai comis o infracțiune similară, astfel, cele sus-indicate, indică la faptul că Mamaliga Dinu na

stat pe calea corijării, este dispus să comită sistematic infracțiuni de încălcare a regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport, în stare de ebrietate.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că, soluționând chestiunea privind stabilirea și individualizarea pedepsei urmează a se ține cont de gravitatea infracțiunii și pericolul social al faptei săvârșite de către inculpat, de personalitatea inculpatului, astfel, reeducarea inculpatului este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, pentru a fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei.

Cu privire la solicitarea inculpatului cât și a apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal și anume aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată, precizând că în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că, Mamaliga Dinu a comis aceeași faptă pentru a doua oară, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 4 decembrie 2019, ceea ce denotă că inculpatul nu a pășit pe calea corijării prin prima sentința de condamnare, dar a comis o altă faptă ilegală, cu intenție.

Totodată, instanța de apel a reținut că, inculpatul Mamaliga Dinu a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fără a deține permisul de conducere, fapt ce denotă că acesta nu a conștientizat fapta în sensul unei eventuale urmări grave.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Mamaliga Dinu cu avocatul acestuia, Pîcălău Dorian, prin care, fără a invoca un temei concret din cele prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanțe.

În dezvoltarea argumentelor recursului, recurenții susțin că la stabilirea pedepsei instanța trebuie să țină cont de scopul legii penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

De asemenea, invocând prevederile art.art.75, 79 alin.(1) Cod penal, ținând cont de personalitatea inculpatului, care se căiește sincer de cele săvârșite, consideră că acestuia urmează să-i fie aplicată o pedeapsă sub minimul prevăzut de lege, pedeapsă care va contribui la realizarea scopului pedepsei penale de prevenire, corectare și reeducare, or, condamnarea cu executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni ar crea repulsie, cauzând noi suferințe inculpatului și nu va putea atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, ci va genera dispreț față de pedeapsa aplicată și va înjosi demnitatea inculpatului, consideră că pentru corectarea și reeducarea lui nu este absolut necesară privarea de libertate.

Consideră că în speță este posibilă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea și acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probațiune, prin

comportament exemplar și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat și va oferi o mai bună protecție intereselor societății, decât izolarea lui Mamaliga Dinu de societate.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului depus, și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, astfel că nefiind comise careva erori de drept în raport cu motivele invocate în recursul declarat, iar decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că, recurenții nu invocă un temei concret pentru declararea recursului din cele prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularii cererii de recurs invocă dezacordul cu modalitatea individualizării pedepsei stabilite inculpatului Mamaliga Dinu, motiv care se subscie temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Raportând însă argumentul invocat la circumstanțele speței, Colegiul penal relevă că, acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Astfel, având în vedere argumentele din recurs, Colegiul penal notează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, după cum rezultă din recurs, recurenții solicită aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate, însă Colegiul penal menționează, că aceasta nu poate fi reținută, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel, este întemeiată și legală.

Raportând soluțiile oferite de practica judiciară constantă la circumstanțele cauzei deduse judecării, Colegiul penal constată că, instanța de apel a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului, care indică, că săvârșirea faptei nu se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru îndreptarea inculpatului, este necesară executarea efectivă a pedepsei.

În particular, instanța de apel corect a reținut toate circumstanțele reale și personale relevante speței, și anume caracterul prejudiciabil al infracțiunii (infracțiunea este una ușoară), atitudinea inculpatului față de procesul penal derulat în privința sa, persoana inculpatului (acesta anterior a fost judecat, inclusiv pentru infracțiune similară) și condițiile de viață ale familiei sale.

Colegiul penal reține că, instanța de apel a luat în considerare faptul că inculpatul, care anterior a fost judecat, inclusiv pentru infracțiune similară, însă niciodată nu i-a fost stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, a comis din nou o infracțiune, cu intenție, motiv din care instanța de apel just a concluzionat că, de fapt, inculpatul nu s-a corectat și reeducat, din nou pășind pe cale infracționalității, în așa mod instanța de apel a conchis în mod corect, că în cazul inculpatului Mamaliga Dinu o pedeapsă neprivativă de libertate nu va atinge scopul de restabilire a echității sociale, de corectare a acestuia, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, Colegiul penal consideră că, individualizând pedeapsa inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile legale relevante și a motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei.

Reieșind din cele expuse supra Colegiul penal conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel expuse în decizia sa lipsesc,

iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Ținând cont de cele expuse supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Mamaliga Dinu cu avocatul acestuia, Pîcălău Dorian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Mamaliga Dinu xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 01 decembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie